

Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu

(Resmî Gazete ile ilân : 16.VIII.1951-Sayı : 7886)

No.
5842

Kabul tarihi
10.VIII.1951

I - Kuruluş

Kuruluş

BİRİNCİ MADDE — Denizcilik Bankası adıyla, Türk sularında ve yabancı denizlerde ulaştırma işlerini ve bu işlerle ilgili her türlü teşebbüslerle bu kanunda gösterilen diğer hizmetleri yapmak ve bu kanunla hususi hukuk hükümlerine göre idare edilmek üzere Anonim Ortaklık şeklinde bir banka kurmak için Hükümete yetki verilmiştir.

Diğer ortaklıklar

İKİNCİ MADDE — Banka, bu kanunla kendisine tevdi edilen işleri ya doğrudan doğruya yapmaya yahut sermayesinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kuracağı Anonim Ortaklıklarla yaptırmaya yetkilidir. Ancak, tekel şeklindeki işlerin ortaklıklara yaptırılması Bakanlar Kurulu kararına bağlıdır.

Merkez

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bankanın merkezi İstanbul'dadır. Banka ve kuracağı ortaklıklar yurt içinde ve Maliye Bakanlığının önceden izni alınmak şartıyla yurt dışında lüzum gördükleri yerlerde şube ve acentalıklar açabilirler.

Süre

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bankanın süresi, kesin kuruluş gününden başlamak üzere (99) doksan dokuz yıldır.

II - Görev ve yetkiler

Bankacılık

BEŞİNCİ MADDE — Banka, deniz ulaştırmasıyla doğrudan doğruya veya dolayısıyla ilgili hususlarda her türlü Banka muamelelerini yapmaya ve bilhassa gemi inşa, tamir ve mubayaa eden veya deniz işletmeciliği yapan gerçek veya tüzel kişilere kanuni hadler dairesinde ve Bankalar Kanununda sayılan karşılıklardan başka gayrimenkul veya gemi ipotekleri mukabilinde krediler açmaya, vâdeli vâdesiz her türlü tasarruf ve diğer mevduatı kabul etmeye ve çeşitli banka muamelelerini yapmaya yetkilidir.

Türkiye kıyılarında ve yabancı denizlerde nakliyat

ALTINCI MADDE — Banka, Türkiye kıyılarında muntazam posta seferleri yaparak yolcu taşımakla görevli ve Türk ve yabancı sularda her türlü yolcu, yük ve hayvan nakliyatı yapmaya yetkilidir.

Banka seyrüsefer güvenliği bakımından idaresi Bakanlar Kurulu kararıyla kendisine bırakılacak geçit mahiyetindeki boğazlarla Türkiye kıyılarında muntazam posta seferlerinin uğrağı olan yerlerdeki iskele, rıhtım ve kanallardan 3004 sayılı Kanun gereğince kendisine verilecek olanları işletmekle görevlidir. Banka Van Gölü işletmesini özel kanununa göre işletmekle görevlidir.

Şehir hatları

YEDİNCİ MADDE — Banka, Küçükçekmece ile Trilya arasındaki mevhum hattın doğusunda kalan Marmara bölgesiyle Karadeniz Boğazı ve Haliç'te ve Foça ile Ahırh arasındaki mevhum hattın güneyinde bulunan İzmir Körfezinde 18 rüsum tonilâtosundan yukarı makinalı ve motörlü araçlarla yolcu nakli ve araba vapurları, feribotlar ve benzeri özel araçlarla yük nakli işlerini tekel şeklinde yapmakla görevlidir.

Liman işleri

SEKİZİNCİ MADDE — Banka, Türkiye limanlarında :

a) Yolcuların beraberlerindeki zat ve ev eşyasıyla 300 rüsum tonilâtosundan aşağı gemilerdeki eşya hariç olmak üzere deniz yolu ile gelen ve giden bütün emtiânın her türlü yükleme ve boşaltma ve aktarma işlerini yapmaya;

b) 300 rüsum tonilâtosundan yukarı gemilere tath su verme, ihrakiyelerini yükleme, boşaltma ve aktarma işlerini yapmaya ve bu işler için gereken tesisleri vücuda getirmeye ve işletmeye;

c) Denizyolu ile gelen ve giden eşya için deniz kıyısında antrepolar, ambarlar, sundurmalar, hangarlar, açık sahalar ve deniz yolcu salonları tesis edip işletmeye;

ç) Bu kanun gereğince devralacağı rıhtımlarla ilerde tevsi ve yeniden tesis edeceği rıhtımları işletmeye;

d) Denizyolu ile gelen maden kömürü ve bu cins yakıtlar ile her nevi akar-yakıtları alma, verme bölgelerini deniz kıyısında tesis edip işletmeye;

e) Palamar şamandıraları tesis ile işletmeye;

f) Kılavuzluk işlerini yapmaya;

Yetkilidir.

Banka, bu hizmetleri İstanbul, İzmir ve Trabzon limanları ve Bakanlar Kurulu kararı ile kendisine tevdi edilecek diğer limanlarda tekel şeklinde yapmakla görevlidir.

Şu şarttaki (c) ve (d) fıkralarında mevzuubahis olan hizmetlerden deniz kıyısında gerçek veya tüzelkişilere ait depo, antrepo, sundurma gibi yerlerde yapılan işler yalnız kendi ihtiyaçları için mevzuubahis olduğu takdirde tekel harici addedilir.

Banka, tekel içi veya dışı limanlarda tekeli fazanmun etmemek şartıyla römorkörcülük, dalgıçlık işlerini yapmaya ve birinci fıkrada yazılı hizmetler için aynı fıkrada mevcut tahdidat dışında kalan aynı çeşit hizmetleri veya bu hizmetlerle ilgili diğer işleri de görmeye yetkilidir.

Umumi mağazalar hakkında 13 ncü madde hükümleri uygulanır.

Denizde can ve mal güvenliği işleri

DOKUZUNCU MADDE — Banka, Türkiye kıyılarında kurulmuş bulunan ve ilerde kurulacak olan fenerleri, radyofarları, deniz işaretlerini, sis düdüklarini ve benzeri kıyı emniyeti cihaz ve tesislerini ve can kurtarma istasyonlarını tekel şeklinde işletmekle görevlidir.

Bu tesislerin inşa, tamir, yenileme, tevsi ve teçhizleri banka tarafından yapılır.

Denizde gemi kurtarma işleri

ONUNCU MADDE — Banka, bütün denizlerde gemi kurtarma ve yardım işlerini yapmaya yetkilidir.

Banka, Karadeniz'de Şile feneri ile Karaburun feneri arasındaki Türk kara suları ile Ege Denizinde Bozcaada ve İmroz adası sahilleri de dâhil olmak üzere Bababurnu ile Saroz körfezinde kilimli mevki arasındaki Türk kara sularında ve bu iki hudut arasında kalan Karadeniz ve Çanakkale boğazları ile Marmara denizinde kazaya uğrıyan harb gemileri hariç 300 rüsum tonilâtosundan yukarı gemilerin ve yüklerinin kurtarma, yardım işlerini tekel şeklinde yapmakla görevlidir.

Fabrika ve Havuzlar

ON BİRİNCİ MADDE — Banka, gemi ve diğer deniz araçları inşa, tamir, tadil ve havuzlama işlerini yapmaya yetkilidir.

Çeşitli işler

ON İKİNCİ MADDE — Banka, görev ve yetkileri içine giren hizmetlerin ifasında;

- a) Gerek bankanın ve gerekse diğer gerçek veya tüzel kişilerin mâruz kalacakları her türlü rizikolara karşı her nevi sigorta muamelelerini doğrudan doğruya veya diğer sigorta şirketleriyle birlikte yapmaya;
 - b) Turizm ve spor işlerinin denize ait kısımlarıyla ilgilenmeye;
 - c) Deniz sağlık ve sosyal yardım müesseselerini kurup işletmeye;
- Yetkilidir.

Bankanın diğer iştirakleri

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Banka veya kuracağı ortaklıklar görev ve yetkileri ile ilgili işlerin görülmesine ve tesislerin işletilmesine dair gerçek veya tüzel kişilerle süresi (10) yılı geçmiyen anlaşmalar yapabilirler. Aynı çeşit işlerin resmî daire ve müesseselerce doğrudan doğruya yapılmasına lüzum görülen hallerde banka veya kuracağı ortaklıklara verilmesi gereken tazminat ile gerekli diğer şartlar bu daire ve müesseselerle banka veya kuracağı ortaklıklar arasında yapılacak anlaşmalarla tesbit olunur.

Bankanın tekel sahasında kurulmuş ve kurulacak umumi mağazaların antrepoculuk ve depoculuk ve benzeri diğer işleri ifa edebilmeleri Denizeilik Bankasının mütalâası alınmak suretiyle Ekonomi ve Ticaret, Ulaştırma ve İşletmeler Bakanlıklarınca evvelden tesbit olunacak umumi esaslar dâhilinde mümkündür.

Bankanın tekel sahasında fiktif antrepo açmak isteyenler Gümrük Kanununun hükümlerini ifa etmekle beraber, ayrıca, banka ile anlaşma yapmaya mecburdurlar.

Devlet Demiryollarının hakları

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinde Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü tarafından idare olunan liman, rıhtım ve iskelelerle buralarda mevcut ve yeniden yapılacak tesisata mütaallik haklar mahfuzdur.

Ancak Bakanlar Kurulu kararı ile bu haklar kısmen veya tamamen bankaya devrolunabilir.

III - Malî hükümler*Sermaye*

ON BEŞİNCİ MADDE — Bankanın itibari sermayesi her biri (100) lira kıymetinde nama muharrer (5) milyon hisseye ayrılmış (500) milyon Türk lirasıdır. Mütaaddit hisseleri ihtiva etmek üzere çıkarılacak hisse senetlerinden her birinin ihtiva edeceği hisse miktarı ile her tertibin mecmu miktarı ana sözleşmede gösterilir.

Hisse senetleri

ON ALTINCI MADDE — Hisse senetleri (A) ve (B) gruplarına ayrılmış olup bunlardan :

A grubu sermayenin % 51 ini,
B grubu sermayenin % 49 unu,
teşkil eder.

A grubu Hazineye,
B grubu gerçek veya tüzel kişilere tahsis edilmiştir.
B Grubu hisse senetleri gerçek veya tüzel kişilerden isteklisi çıktığı zaman satılmak üzere Hazine tarafından deruhte olunur.

Hazine hisselerinin karşılığı

ON YEDİNCİ MADDE — Hazine tarafından taahhüt olunacak hisse senetleri:

a) Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün bu kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince tanzim olunacak devir bilânçosunda tesbit edilecek sermayenin bankaya intikali;

b) Bakanlar Kurulu kararıyla Bankaya verilmesi uygun görülecek Hazineye ait menkul ve gayrimenkul malların devri;

c) Bankanın dağıtacağı yıllık kârlardan Hazine hissesine düşen miktarın tahsisi;

ç) Hazine tarafından deruhte olunan (B) hisse senetlerinin satılması halinde tutarlarının Bankaya tevdi;

Suretiyle ödenir.

Tahvil ve kredi

ON SEKİZİNCİ MADDE — Banka en az (20) yılda itfa edilmek şartıyla ve Hazine kefaletiyle tahvil çıkarabilir. Tahvillerin ihraç şekil ve şartları Maliye Bakanlığının muvafakati ile tesbit olunur.

Bankanın aktedeceği kısa ve uzun vâdeli kredilere de Maliye Bakanlığı kefalet etmeye yetkilidir.

Ancak, çıkarılacak tahvillerle aktedilecek kısa ve uzun vâdeli istikraz ve kredilerin yekûnu hiçbir zaman bankanın ödenmiş sermayesini tecavüz edemez.

Kârın dağıtımı

ON DOKUZUNCU MADDE — Bankanın yıllık sâfi kârından :

a) % 15 i ödenmiş sermayenin yarısına varıncaya kadar âdi ihtiyat sermayeye;
b) % 10 u ödenmiş sermayenin yarısına varıncaya kadar olağanüstü ihtiyat sermayeye;

c) % 5 i Genel Kurul tarafından tâyin edilecek nispet ve esaslar dairesinde Yönetim Kurulu üyeleri ile banka personeline;

ç) Genel Kurulca tâyin edilecek nispetler dairesinde sabit kıymetler karşılıklarına;

Ayrıldıktan sonra bakiyesi hisse senetlerinin ödenmiş kıymetleri üzerinden hissedarlara tevzi olunur.

Ihtiyat sermayeleri

YIRMİNCİ MADDE — Âdi ihtiyat sermaye bankanın ilerde vukuu muhtemel zararlarını karşılamak üzere tefrik olunur. Olağanüstü ihtiyat sermayenin kullanım tarzı ana sözleşmede gösterilir. Bu sermaye bankada, Bankalar Kanununun 31 nci maddesinde yazılı ihtiyata da tekabül eder.

IV - İdari hükümler

Genel Kurul

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Genel kurul, banka hisse sahiplerinden kurulur. Her (10) hisseye sahip olanın, veya bu miktar hisseyi temsil edenin, genel kurulda bir rey vardır. (10) hisseden fazlaya sahip olanların yukardaki nispete göre belli olacak sayıda, tahdide bağlı olmaksızın, rey hakkı vardır.

Yukardaki fıkra hükmü bankanın kuracağı ortaklıklara da aynen tatbik olunur.

Murakıplar

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Bankanın genel kurul toplantısında, (A) grupu hisse senedi sahibi tarafından 2 ve (B) grupu hisse senedi sahipleri tarafından da bir murakıp ve aynı suretle üç yedek murakıp seçilir. Murakıplar genel kurula verecekleri yıllık rapordan ayrı olarak Banka Yönetim Kuruluna her ay, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarına her üç ayda bir rapor vermeye mecburdurlar.

Murakıpların nitelikleri, yetki ve sorumlulukları, ana sözleşmede gösterilir.

Hazinenin denet hakkı

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Maliye Bakanlığı, bankanın her türlü işlem ve hesaplarını doğrudan doğruya veya Devlet İktisadi Teşekkülleri Umumi Murakabe Kurulu marifetiyle denetlemek yetkisine sahiptir.

Yönetim Kurulu

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bankanın yönetim kurulu, genel kurul toplantısında (A) grubu hisse senedi sahibi tarafından seçilecek dört ve (B) grubu hisse senedi sahipleri tarafından seçilecek üç kişi olmak üzere yedi üyeden teşekkül eder. Bankanın genel müdürü yönetim kurulunun tabii üyesidir.

Yönetim kurulu üyelerinin hizmet süreleri, nitelikleri, yetki ve sorumlulukları ana sözleşmede gösterilir.

Genel Müdür

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Bankanın genel müdürü, Bakanlar Kurulu tarafından tâyin olunur.

Genel müdürün nitelik, görev, yetki ve sorumlulukları ana sözleşmede gösterilir.

Personel

YİRMİ ALTINCI MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıkların personeli hususi hukuk hükümlerine tâbidir. 3659 sayılı Kanun, banka ve kuracağı ortaklıklar hakkında uygulanmaz.

Banka ve kuracağı ortaklıkların - İş Kanununa tâbi personeli müstesna - bütün personeli hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Emeklilik keseneğine esas aylıkları 5434 sayılı Kanunun 15 nci maddesiyle tesbit edilmemiş bulunanların intibakları 3659 sayılı Kanuna göre yapılır.

İş ve İşçi Sigortaları Kanunu hükümlerine tâbi olupta bankanın katı kuruluşu tarihinde Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünde emeklilik hakkı tanınan ve 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (C) fıkrasında yazılı her çeşit hizmetlilerden banka ve kuracağı ortaklıklara alınanların emeklilik hakları devam eder.

Banka ve kuracağı ortaklıklar, personeli hakkında ihtiyaca uygun kadro ve statülerin tertip ve tanziminde serbesttir.

V - Tarifeler*Tarifeler*

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıkların tarifelerinin yapılmasında tarife tekniğinin icapları ve banka ve kuracağı ortaklıkların ekonomik bünyeleri ile birlikte Devletin ulaştırma, millî iktisat, millî savunma ihtiyacı ve gelişme esasları ve memleketin iktisadi ve içtimai zaruret ve icapları göz önünde tutulur ve bu ihtiyaç, icap ve zaruretlere uygun özel hükümler tarifelerde gösterilir.

Teknik ve malî inikâsları tanzim ve karşılıkları temin olunmadan her hangi bir suretle tarifelere müessir bir hüküm veya bir külfet banka ve kuracağı ortaklıklara tahmil olunamaz.

Mahiyetleri icabı tarifelere bağlanmayan hizmetlerin navlun, ücret ve diğer şartları ticari icaplara ve hususi hukuk hükümlerine göre banka veya kuracağı ortaklıklarca tâyin ve tesbit olunur.

Tarifelerin yürürlük şekil ve şartları

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıkların görev ve yetkileri içine giren veya bunlarla ilgili olan işlerin halka arz şekil ve şartlarına, ücret miktarlarıyla cezai şartlarına ve tahsil tarzlarına mütaallik tarifeler, alâkalı servis veya ortaklıklarca hazırlanıp, Banka Yönetim Kurulunun kabulü ile tekmül eder.

Ancak, bu kanunla kabul edilen tekel mevzuuna dâhil hizmetlerle Millî Savunmaya ait nakliyat tarifeleri Maliye, Ulaştırma ve Millî Savunma bakanlıklarıyla Banka tarafından müştereken tanzim olunur.

Tarifeler Resmî Gazete ile yayımlanır ve yürürlük tarihi gösterilir. Bu suretle yayımlanan tarife hükümleri bütün ilgililer hakkında lüzum ifade eder. Muayyen bir mahalli daha ziyade ilgilendiren tarifeler ayrıca mahallî gazetelerle veya sair suretle halka duyurulur.

Kesirler

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Tarifelere göre alınacak ücretler ile tahsil olunacak vergi ve resimler toplamlarında yirmi para ve daha aşağı kesirler atılır ve yirmi paradan fazla kesirler kuruşa iblâğ olunur.

Şu kadar ki, bu iblâğ ve tenziller toplama dâhil vergilerin asli nispet ve miktarlarına müessir olmaz.

VI - Çeşitli hükümler*Hukuki rejim*

OTUZUNCU MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıklar bu kanun ve ana sözleşmelerinde sarahat olmıyan hallerde hususi hukuk hükümlerine tâbidir.

1050, 2490 ve 3460 sayılı kanunlar banka ve kuracağı ortaklıklar hakkında uygulanmaz.

Kuruluş özellikleri

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıkların ana sözleşmeleri Ticaret Kanununda yazılı kuruluş muamelelerine ait şartlar aranmaksızın bu kanun hükümleri dairesinde Bakanlar Kurulunca tasdik olunduktan sonra başkaca merasime hacet kalmaksızın doğrudan doğruya ticaret siciline kayıt ve ilân olunur. Banka ve kuracağı ortaklıkların kesin kuruluşları bu ilân gününden başlar.

Gümrükle ilgili işler

OTUZ İKİNCİ MADDE — Gümrük Kanununda, Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü hakkında mevzu hükümler, banka ve kuracağı ortaklıklar için de uygulanır. Ancak, Gümrük Kanununun 56 ncı maddesi gereğince yapılacak denetleme şekil ve usulleri Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile banka arasında müştereken tesbit olunur.

Bâzı ücretlerin tahsil tarzı

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Tarifelerine göre fener, can kurtarma ve kılavuz ücret ve cezalarını ödemiye veya teminat göstermiye gemiler hakkında 618 sa-

yılı Limanlar Kanununun 15 nci maddesi uygulanıp tahsil olunan ücret ve cezalar ilgili liman dairelerince bankaya yatırılır.

Vergi ve resimlerin ödeme süresi

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Belli tarifeli taşıtlarla yolculuk yapanlardan alınacak nakliyat resmi hakkındaki 472 sayılı Kanuna ek 2030 sayılı Kanunun birinci ve Damga Resmi Kanununun bazı maddelerini değiştiren 3478 sayılı Kanunun 12 nci ve asker ailelerine yardım hakkındaki 4109 sayılı Kanunun dördüncü maddesinde yazılı süreler Banka ve ortaklıkları için 75 er güne çıkarılmıştır.

P. T. T. Hakları

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıklar kendi ihtiyaçları için telsiz telgraf ve telsiz telefon radar ve benzeri cihazları kurmaya ve işletmeye ve bunlar için gerekli diğer enerji tesisleriyle umumi telefon bulunmayan aynı sahalarda hususi telefon tesisleri yapmaya yetkilidir.

Banka ve kuracağı ortaklıklar, kendi muamelelerine ait mektup ve çantaları P. T. T. Müessesine ücret vermeksizin kendi vasıtaları ile taşınmaya ve tesisine yetkili oldukları telsiz telgraf ve telsiz telefon ve benzerleri cihazlarla telefonları ücretsiz kullanmaya yetkili dirler.

Rıhtım Şirketinin borçları

OTUZ ALTINCI MADDE — İzmir Rıhtım Şirketinin Satınalma Sözleşmesine göre ödenmesi Hükümetçe deruhte olunan taksitlerle İstanbul Rıhtım Şirketinin tahvilât amortismanları ve bunlara merbut kuponların banka tarafından alâkalılara ve Hazineye ödenmesine devam olunur.

Bedelleri ödenip istirdat olunan bütün tahvilât ve kuponlar Hazineye verilir.

Rıhtım Resmi

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Yabancı memleketlerden İstanbul ve İzmir limanları vasıtasıyla memlekete ithal olunacak bütün malların Muamele Vergisine tâbi olanlarından bu vergi matrahı ve Muamele Vergisine tâbi olmayanlardan da C. İ. F. kıymeti üzerinden % 1 nispetinde Rıhtım Resmi alınır.

Gümrük İdaresince Gümrük Resmi ile birlikte ve Gümrük Resminin tahakkul ve tahsiline ait hükümler dairesinde tahsil edilecek olan bu resmin bir aylık tutarı ertesi ayın sonuna kadar bankaya verilir.

Ceza

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Bankanın, bu kanunda yazılı tekel mevzularına giren işlerini ticaret maksadiyle yapanlar (100) liradan (10 000) liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Bankanın veya kuracağı ortaklıkların ayrıca zarar ve ziyan talebine mütedair hakları mahfuzdur.

Bu maddede yazılı suçlardan dolayı takibat icrası bankanın veya kuracağı ortaklıkların Cumhuriyet Savcılığına yazılı şikâyetine bağlıdır.

İstimlâk hakkı

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Banka ve kuracağı ortaklıkların tekel mevzuuna giren işlerinin görülmesine muktazi gayrimenkuller 1295 tarihli İstimlâk Kararnamesi dairesinde istimlâk olunabilir.

İstimlâk kararı, Maliye Bakanlığının talebi üzerine bu kararnamede gösterilen yetkili mercilerce verilir.

Kaldırılan veya uygulanmayacak hükümler

KIRKINCI MADDE — Bankanın katî kuruluşu tarihinden itibaren:

Devlet Denizyolları ve Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüklerinin Teşkilât ve Vazifelerine dair 3633 sayılı Kanun ile bu kanuna ek 5396 sayılı Kanun;

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün kaldırılması ve vazifelerinin Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğüne verilmesi hakkındaki 4517 sayılı Kanun;

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4844 sayılı Kanunla bu kanunu değiştiren 5074 sayılı Kanun;

Denizyolları işletmesi hakkındaki 2239 ve 5604 sayılı kanunlar;

İstanbul ve İzmir limanlarının sureti idaresi hakkındaki 3023 sayılı Kanun;

Fenerler idaresi hasılâtından Hazineye ödenecek miktar hakkında 4076 sayılı Kanun ile diğer kanunların işbu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

Şeker fabrikalarına bahşolunan imtiyazlar hakkındaki 601 sayılı Kanunun 7 nci maddesi;

İslahî hayvanat hakkındaki 904 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi;

2510 sayılı İskân Kanununun 15 nci maddesinin (1) numaralı bendi;

Sıcak ve soğuk maden sularının istismarı ile kaplıcalar tesisatı hakkındaki 927 sayılı Kanuna ek 2376 sayılı Kanunun birinci maddesinin (2) nci fıkrası;

Turist gemilerinden alınan resimlerden bâzılarının affına ve bâzılarının indirilmesine dair 2864 sayılı Kanun;

3008 sayılı İş Kanununun 71 nci maddesi;

3511 sayılı Basın Birliği Kanununun 4932 sayılı Kanunla muvakkaten yürürlükte kalan 31 nci maddesi;

Demir ve çelik fabrikalarının haiz olacakları muafiyet hakkındaki 3522 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin (C) fıkrası;

3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununun 23 ncü maddesi;

Devlet Demiryolları ve Limanları ile Devlet Denizyolları ve Limanlarında yapılacak askerî nakliyatta alınacak ücretler hakkındaki 4004 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri;

Şehir, kasaba ve köylerin lüzumunda tahliye veya seyrekleştirilmesi hakkındaki 4656 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi;

Köy okulları ile öğretmen, sağlık memur ve ebe evlerinin inşaatında kullanılacak malzemenin nakli hakkındaki 5210 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi;

Bina yapımını teşvik hakkındaki 5228 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi;

ile diğer kanunlarda mevcut parasız veya tenzilâthî navlun ve ücretlerle nakliyat veya başka hizmetler ifasına mütaallik hükümler banka ve kuracağı ortaklıklar hakkında uygulanmaz.

VII - İntikal hükümleri

Devir bilânçosu

GEÇİCİ MADDE 1. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün bütün aktif ve pasifi, hak ve borçları ile birlikte Hazine hisse senetlerinin karşılığı olmak üzere, kesin kuruluşu gününden itibaren bankaya intikal eder.

Geçici 2 nci maddede yazılı kurul tarafından tasfiye bilânçosunun aktif ve pasifi, bankanın kesin kuruluş tarihindeki durum ve rayiçlerine göre kıymetlendirilerek bir devir bilânçosu yapılır ve bunun neticesi Hazinenin sermaye iştirakine esas olur.

Devir bilânçosu neticesi Hazine hissesinden fazla olduğu takdirde bu fazlalık (B) hisse senetlerine yatırılır. Diğer (B) hisse senetleri tamamıyla satılmadan, karşılıkları Hazineye yatırılmış (B) hisse senetleri satışa arz edilemez. Karşılıkları Hazineye yatırılmış (B) hisse senetlerinin satışı halinde bunların bedelleri Hazineye irat kaydolunur.

21, 22, ve 23 ncü maddelerin (B) hisse senedi sahiplerine bahşettiği haklar mahfuzdur.

Devir bilânçosunda gösterilip kesin neticeleri sonradan anlaşılacak olan hesaplar, sonuçlarına göre devir bilânçosunun aktif veya pasifine kaydolunur.

Banka, kendisine intikal eden aktif ve pasifleri ve bircümle hak ve borçları ve dâva takiplerini kuracağı ortaklıklara, iştirak sermayesi mukabilinde intikal ettirebilir.

Devir bilânçosunda takdir veya tesbit edilen değerler Vergi Usul Kanununun tatbikatında aynen nazara alınır.

Tasfiye Kurulu

GEÇİCİ MADDE 2. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün bankanın katî kuruluşu tarihinden evvelki devirlere ait bilânço ve kesin hesapların ilgili kanun ve usulleri dairesinde tanzim etmek ve geçici birinci maddede yazılı devir bilânçosunu yapmak üzere bir tasfiye kurulu teşkil olunur. Bu kurul Sayıştay Başkanlığı, Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları, Umumi Murakabe Heyeti ve banka tarafından seçilecek müsavi sayıdaki temsilcilerden tereküp eder. Kurul lüzumu kadar personel kullanabilir. Kurulun masraflarıyla kullanacağı personelin ücret ve masrafları bankaca kendi usullerine göre tasfiye hesabından tediye olunur. Kesin Hesap ve bilânçolar, bankanın katî kuruluşundan itibaren bir sene içinde ikmal olunur.

İntikâllerde resim muafiyeti

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun geçici 1 nci madesine göre bankaya intikal edecek gayrimenkul, gemi ve diğer deniz vasıtalarının banka namına tescilinden dolayı her hangi bir resim, harç ve intikal vergisi alınmaz.

Bankanın (A) ve (B) grubu hisse senetleri Damga Resminden müstesnadır.

Denizyolları mevzuatının muvakkaten tatbiki

GEÇİCİ MADDE 4. — İç hizmetler, tarifeler, işletme faaliyetleri ve sair konular ile gümrük murakabe usulleri hakkında yeni esaslar hazırlanıp tatbikata

konuluncaya kadar Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğüne uygulanmakta bulunan mevzuatın tatbikına devam olunur.

Denizyolları memurlarının muvakkaten istihdamları

GEÇİCİ MADDE 5. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü'nün Bankanın kesin kuruluş tarihindeki kadrolarında çalışmakta olanların bu tarihten itibaren (3) ayı geçmemek üzere istihdamlarına devam olunabilir. Ancak bu suretle istihdam, bu gibiler hakkında geçici altıncı madde hükümlerinin tatbikına mâni değildir.

Devlet Denizyolları ve Limanları işletme Genel Müdürlüğü memurlarının durumu

GEÇİCİ MADDE 6. — Banka ve kuracağı ortaklıklar kadrolarına alınmayan personelden memur olanlara beher hizmet senesi için son aldıkları ücretin bir aylığı nispetinde ve müstahdem olanlara da yarım aylığı nispetinde bir tazminat, tasfiye hesabına geçirilmek kaydıyla, banka tarafından defaten ödenir.

Ancak bunlardan emeklilik hakkını kazanmış olanlara tazminat verilmez.

Tazminata esas olacak hizmet yıllarının hesabında (6) ay ve daha fazla kesirler seneye iblâğ olunur, (6) aydan aşağı kesirler nazara alınmaz.

KIRK BİRİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

KIRK İKİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11 Ağustos 1951

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 11 . VIII . 1951 ve 1/224

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 11 . VIII . 1951 ve 4/466

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
9 227,574,791,792:794,795:835,843:
898,905,910,922:925

[Birleşim : 112,113 — 276 sıra sayılı Basmayazı 112 nci Birleşim Tutanağına bağlıdır.]